

Білоцерківський національний аграрний університет
Екологічний факультет
Кафедра загальної екології та екотрофології

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ» Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 101 «Екологія» Освітньо-професійна програма: «Екологія»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	5
Форма контролю	іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Мазур Тетяна Григорівна Посада: доцент кафедри загальної екології та екотрофології Науковий ступінь: кандидат ветеринарних наук Робоче місце: навчальний корпус №9(вул. Героїв Чорнобиля 3а), 317 ауд. (кафедра загальної екології та екотрофології). E-mail: mazur.tetianag@gmail.com orcid.org/0000-0002-9295-7787 Зв'язок з викладачем: +380679066776(моб., Viber)
Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Екологія людини» забезпечує засвоєння основних знань щодо закономірностей взаємодії людини з навколишнім природним середовищем, вплив останнього на збереження здоров'я, пристосування людського організму до техногенних змін навколишнього середовища.
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Екологія людини» базується на знаннях дисциплін «Загальна екологія», «Філософія», «Історія і культура України»
Мета вивчення дисципліни	Метою дисципліни є послідовне та всебічне вивчення залежності стану людини від абіотичних та біогенних складових навколишнього природного середовища, впливу техногенних навантажень на континентальні та локальні території, що обумовлюють погіршення стану здоров'я та патологічні зміни людського організму, проблеми харчування, особистої гігієни людини, медичні аспекти екології людини.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки та дистанційна форма навчання тощо) можуть використані Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, GoogleMeet, електронна пошта, мобільні додатки Viber,

	Telegram.Формат проведення навчальної дисципліни може бути змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	<p>РН 2.1. Знати основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.</p> <p>РН 2.2. Знати і розуміти аксіоми екології людини.</p> <p>РН 2.3. Уміти доносити широкому загалу основні екологічні закони правила та принципи охорони довкілля.</p> <p>РН 9.1. Розуміти причини виникнення екологічних проблем</p> <p>РН 9.2. Знати методи оцінювання непередбачуваних екологічних проблем</p> <p>РН 9.3. Уміти обирати шляхи вирішення екологічних проблем</p> <p>РН 15.1. Знати основні наслідки впровадження екологічних проектів.</p> <p>РН 15.2. Уміти диференціювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження проектів.</p> <p>РН 15.3. Уміти пояснювати наслідки впровадження екологічних проектів.</p> <p>РН 25.1. Розуміти місце антропології у загальній екології та загальній системі знань</p> <p>РН 25.2. Уміти застосовувати знання і навички з екології людини для примноження суспільних цінностей.</p> <p>РН 25.3. Знати основні принципи і правила здорового способу життя</p> <p>РН 25.4. Знати основні підходи до оцінювання стану індивідуального та популяційного здоров'я.</p>
Структура курсу	<p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти екології людини</i></p> <p>Тема 1.1. Антропоєкосистема – основний об'єкт дослідження екології людини</p> <p>Тема 1.2. Аксіоми екології людини</p> <p>Тема 1.3. Принципи і методи досліджень екології людини</p> <p>Тема 1.4. Еволюція взаємодії людини і природи</p> <p>Тема 1.5. Вплив навколишнього середовища на генофонд популяції</p> <p>Тема 1.6. Екологія харчування</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 2. Еколого-демографічний стан людства. Населення України у часі і просторі</i></p> <p>Тема 2.1. Соціально-демографічний аспект екології людини</p> <p>Тема 2.2. Етнос як складова антропоєкосистеми</p> <p>Тема 2.3. Спосіб, рівень і якість життя населення</p> <p>Тема 2.4. Урбанізація і соціально-екологічні проблеми міст</p> <p>Тема 2.5. Екологія людини в сільській місцевості</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 3. Безпека людства, фізичне та духовне здоров'я населення</i></p> <p>Тема 3.1. Проблеми безпеки в екології людини</p> <p>Тема 3.2. Здоров'я як визначальна риса спільноти людей в антропоєкосистемі</p> <p>Тема 3.3. Екологія внутрішнього середовища організму людини</p> <p>Тема 3.4. Людина як особистість і соціальна істота</p>
Методи навчання	<p>Під час лекційних занять застосовуються: слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.</p> <p>Під час практичних занять застосовуються: дискусійне обговорення проблемних питань, робота у малих групах, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання, ситуаційні завдання.</p>
Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові

	<p>роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недобросовісності в роботі здобувача (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: здобувачі мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі навчальної дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Базові</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Димань Т. М. Екологія людини: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2009. 388 с. 2. Екологія людини / І. А. Василенко, І. М. Трус, О. А. Півоваров, Л. А. Фролова. Дніпро: Акцент ПП, 2017. 183 с. 3. Основи екології та профілактична медицина: підручник / Д.О. Ластков, І. В. Сергета, О. В. Швидкий, А. Ю. Сергієнко, О. Д. Нужна, Т. В. Михайлова, Т. А. Вихованець, О.О. Лаврік. К. : ВСВ Медицина, 2017. 472 с. 4. Екотрофологія. Основи екологічно безпечного харчування. Навчальний посібник / Т. М. Димань, М. М. Барановський, Г. О. Білявський та ін. Київ: Лібра, 2006. 304 с. 5. Методичні вказівки до проведення лабораторно-практичних і практичних занять з курсу «Екологія людини» / Т. М. Димань, Т. Г. Мазур, Л. П. Загоруй. Біла Церква, 2021. 77 с. 6. Основи фізіології та гігієни харчування / Л. Павлоцька, Н. Дуденко, М. Головка та ін. К.: Університетська книга, 2015. 558 с. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Димань Т.М. Екологічна безпека держави / В кн. Національна безпека України в умовах інституціональних змін і нової глобальної інфосфери: монографія / Т.В. Сокольська, П.І. Юхименко та ін.; За заг ред. П.І. Юхименка. Біла Церква: БНАУ, 2021. С. 129–152. 2. Comparative analysis of the diversity of bees in agroecosystem habitats / T. Dyman, S. Yashchenko, T. Mazur and other // Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Animal Husbandry Products Production and Processing: збірник наукових праць. Біла Церква: БНАУ, 2022. № 2(175). С. 70–77. doi: 10.33245/2310-9289-2022-175-2-70-77 3. Димань Т.М. Актуальні проблеми та перспективи державної екологічної політики за умов глобалізації / В кн. Глобалізація та політика національної безпеки: підручник / Т. В. Сокольська, П. І. Юхименко та ін.; За заг ред. П.І.Юхименка. Київ: Центр учбової літератури, 2021. С. 131–153. 4. Слабкий Г. О., Шафранський В. В., Миронюк В. І., Качала Л. О. Основні напрямки наукових досліджень у сфері громадського здоров'я. Україна. Здоров'я нації. 2017. №2 (43). 142 с. 5. Tsarenko T., Khitska O., Mazur T.G. Surveillance and Control of Emerging Diseases in Ukraine. International Symposium of the World

Association of Laboratory Diagnosticians. 29 June – 1 July 2023, Lyon, France.

6. Grabovska T., Lavrov V., Rozputnii O., Grabovskyi M., Mazur T., Polishchuk Z., Priszazhnjuk N., Bogatyr L. (2020) Effect of organic farming on insect diversity. Ukrainian Journal of Ecology. 10(4). 96-101. doi 10.15421/2020_174.